

Naisten äänioikeus.

Mikä on äänioikeus?

Se on oikeus ottaa osaa niiden henkilöiden valitsemiseen, joille Suomen kansa uskoo lakiansa laatimiseen.

Onko kaikilla maamme kansalaisilla tällainen oikeus?

Ei ole. Tähän asti ovat suhteellisesti sangen pienet ryhmät miehiä valinneet edustajia maamme lakiasäättävään kokoukseen. Naiset eivät ole ensinkään saaneet olla mukana.

Mikä vaatimus nyt juuri näinä päivinä on lausuttu sadoissa kokouksissa?

Suomen kansa on nyt juuri kaikissa kokouksissaan lausunut tahtovansa ja vaativansa yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta.

Mitä tarkotetaan yleisellä äänioikeudella?

Yleisellä äänioikeudella tarkotetaan, että jokainen kansalainen täytettyään 21 vuotta, olkoon hän oppinut tai oppimaton, köyhä tai rikas, saapi olla valitsemassa niitä henkilöitä, jotka säättävät lakia Suomen kansan noudatettavaksi, sekä että hän itse voipi valituksi tulla.

Jos kerran yleinen äänioikeus suodaan Suomen kansalle, keitä ei sovi silloin syrjäyttää?

Ei silloin sovi syrjäyttää naisia, sillä naiset kuuluvat myöskin Suomen kansaan — he muodostavat puolet koko tästä kansasta.

Miksi on niin ylen tärkeätä että naisetkin saavat äänioikeuden?

Siksi että naiset kuten miehetkin ovat kansalaisia ja että äänioikeus on ensimmäisiä kansalaisoikeuksia; siksi ettei naisille enemmän kuin miehillekään ole yhdentekevää millaiset ne lait ovat, joita hänen on totteleminen ja seuraaminen.

Onko naisilla suoranaista hyötyä äänioikeudesta?

On. Löytyy nimittäin paljon sellaisia asioita, joiden ratkaiseminen mitä läheisimmin koskee naisia kansalaisina, äiteina ja perheenemäntinä, ja joista heidän oma ja heidän kotinsa onni ja siunaus riippuu.

Mitkä ovat nämät tärkeät asiat?

Hyvin tärkeä asia on esim. kieltolain aikaansaaminen. Suomen naiset ovat niin rajattomasti kärsineet väkijuomien tuhoa tuottavista vaikutuksista, etteivät enää jaksa sitä kestää. Mutta koska kapakoita ei voi saada pois muuta kuin lainsäädännön avulla, täytyy naisten saada äänioikeutta ollaksensa mukana kieltolakia säättämässä.

Tärkeä asia on myöskin siveellisyysolojen järjestäminen. Siveettömyyttä on harjoitettu elinkeinona; naisen ja miehen siveellisyysrikosta on arvosteltu ja tuomittu aivan eri tavalla, vaikka rikos tietenkin on sama.

Tällaiset vääryydet eivät ole muuta kuin lainsäädännön avulla korjattavissa, mutta jotta lait tulisivat puolueettomiksi, pitää myöskin naisten saada olla mukana niiden säättämässä.

Eivätkö muut kuin yllämainitut asiat koske naisia?

Koskevat kyllä. Ei naisille suinkaan ole yhdentekevää miten terveyden hoito ja köyhäin hallitus järjestetään, eikä liioin mille kannalle tehtaan työntekijöitä koskevat suojelulait asetetaan. Myöskin kasvatuksen ja koulujen järjestäminen, sekä orpojen ja aviottomien lasten kohtalon selvittäminen koskee heitä läheisimmin. Samaten heitä koskee haikkien sekä hallinnollisten että muiden laitosten, kuten eri virastojen, oikeuslaitoksien, vankeinhoitolaitoksen y. m. järjestys. Myöskinonheille sangen tärkeätä mimmoisia veroja heille pannaan ja miten kansan ja valtion varoja ja omaisuutta käytetään. Mutta paitsi sitä voipi sanoa, että kaikki lait ja asetukset koskevat heitä joko välillisesti tai välittömästi.

Mutta asioiden näin ollen, miksei naisille jo aikoja sitten ole annettu äänioikeutta?

On selitetty että miehet ymmärtävät ja kykenevät paremmin tällaisia asioita ratkaisemaan, ja että he kyllä pitävät huolta siitä, että naistenkin oikeudet ja tarpeet tulevat valvottua.

Onkohan näissä väitteissä perää?

Ei ole. Eivät miehet ole viisaampia kuin naisetkaan. Jos miehillä nykyään lieneekin enemmän tottumusta, johtuu se siitä, että he niin kauvan ovat ottaneet osaa yleisten asioiden johtoon. Saman tottumuksen naisetkin sangen nopeasti voivat saavuttaa, kun vaan saavat harjoittaa itseään. — Eikä toinen sukupuoli koskaan voi tyydyttävästi toisen asioita ajaa. Naisia koskevat lait ja asetuksetkin sen jo hyvin selvään osottavat. Esim. tuo naisille alentava avioliittolaki. Jos naiset itse olisivat olleet mukana, olisivat monet asiat nyt aivan toisin kuin ne sen pahemmin ovat.

Mitä on sanottava, jos naisille ei vielääkään suoda äänioikeutta?

On sanottava, että on suuri vääryys ja väkivallan harjoitus olla antamatta muille sitä samaa, jota välttämättömästi itse tahtoo. Suuren opettajan sanat: »Kaikki mitä te tahtotte että ihmisten pitää teille tekemän, se myöskin tehkää heille», sysätään silloin kokonaan syrjälle.

Kvinnornas rösträtt.

Hvad är rösträtt?

Det är rättigheten att deltaga i val af de personer, åt hvilka det finska folket anförtror stiftandet af sina lagar.

Äga alla medborgare i vårt land denna rättighet?

Nej. Ända härintills hafva jämförelsevis mycket små grupper af män valt representanter till landtdagen, som utgör vårt lands lagstiftande församling. Kvinnorna hafva alls icke fått vara med.

Hvilken fordran har under dessa dagar uttalats vid hundratals möten?

Finlands folk har dessa dagar vid alla sina möten uttalat sin önskan om och fordran på allmän lika rösträtt.

Hvad förstås med allmän rösträtt?

Med allmän rösträtt förstås, att hvarje medborgare vid fyllda 21 år, oberoende af om han är lärd eller olärd, fattig eller rik, får deltaga i valet af de personer som stifta lagar för det finska folket samt att han själf kan inväljas i den lagstiftande församlingen.

Om allmän rösträtt engång tillerkännes Finlands folk hvilka få då icke uteslutas?

Kvinnorna få då icke uteslutas, ty kvinnorna höra också till det finska folket — de utgöra hälften af hela befolkningen.

Hvarför är det af så stor vikt att också kvinnorna erhålla rösträtt?

Emedan kvinnorna likaväl som männen äro medborgare och emedan rösträtten är en af de främsta medborgarrättigheter; emedan det för kvinnorna likaså litet som för männen är likgiltigt hurudana de lagar äro som de böra lyda och följa.

Hafva kvinnorna direkt nytta af rösträtten?

Ja. Det finnes en hel del sådana frågor, hvilkas afgörande på det närmaste beröra kvinnorna såsom medborgarinnor, mödrar och husmödrar, och af hvilka deras egen och hemmens lycka och välfärd beror.

Hvilka äro dessa viktiga frågor?

En mycket viktig fråga är t. ex. stiftandet af en förbudslag. Finlands kvinnor hafva lidit så gränslöst af rusdryckernas fördärfvande inkytande att de icke längre kunde uthärda därmed. Men då krogarna icke kunna afskaffas annorlunda än med lagens tillhjälp, måste kvinnorna få rösträtt för att vara med om stiftandet af förbudslag. En viktig fråga är äfven ordnandet af sedlighetsförhållandena. Osedlighet har bedrifvits som näringsfång. Mannens och kvinnans sedlighetsförbrytelser hafva bedömts och dömts olika, ehuru förseelsen varit densamma.

Dylika orättvisor kunna icke annorlunda än på lagstiftningsväg aflägnas, men på det att lagarna skola blifva rättvisa, måste kvinnorna äfven få vara med om dess stiftande.

Beröras kvinnorna icke af andra än de ofvannämnda frågorna?

Ja visst. Det är ingalunda likgiltigt för kvinnorna huru hälso- och fattigvården ordnas ej håller huru skyddslagarna rörande fabriksarbetare affattas. Kvinnans ställning i äktenskapet bör förändras. Kvinnorna beröras på det närmaste af föräldralösa äfvensom utom äktenskapet födda barns ställning. Äfvenså beröras de af huru styrelsen handhafves, huru offentliga inrättningar, ämbetsverk, exempelvis fångvårdsstyrelser ordnas. Vidare är det af stor betydelse för kvinnan huru stora skatter åläggas henne och huru statens och kommunens medel handhafvas och användas. Men utom de nämnda har man full rätt att påstå att alla lagstiftningsåtgärder endera direkt eller indirekt beröra kvinnan.

Men då så är, hvarför hafva kvinnorna icke för länge sedan erhållit rösträtt?

Det har förklarats att männen bättre än kvinnorna förstå allmänna angelägenheter och därför också äro mera skickliga att utöfva lagstiftningen samt att de nog hafva omsorg om att kvinnornas rättigheter bevakas. Finns det någon rättvis grund för dessa påståenden? Nej. Kvinnan besitter af naturen samma förståndsgåfvor som mannen. Om männen i närvarande tid ock besitta större politisk erfarenhet beror det af att han redan länge tagit del i allmänna angelägenheter ordnande. Samma erfarenhet och vana kunna kvinnorna hastigt vinna blott de få rätt att deltaga i det offentliga lifvet. Icke kan det ena könet tillfredsställande bevaka det andra könets rätt. De lagar och författningar, som röra kvinnan, visa mer än väl, att om kvinnorna själfva fått taga del i dessas stiftande vore de mycket olika än hvad de nu dess värre äro.

Hvad skola vi säga om kvinnorna icke nu erhålla rösträtt?

Vi måste då uttala att det är en stor orättfärdighet och kränkning af kvinnans rätt att männen icke gifva kvinnorna det de själfva fordra för sig. Den store lärarens ord: Allt det i viljen att människorna skola göra eder det gören i ock dem, blifva härigenom fullkomligt åsidosatta.